

dighedens begæring ikke gøre det muligt i kendelsen at angive det eller de abonnentnumre, SIM-kortnumre eller IMEI-numre (en mobiltelefons serienummer), som begæredes aflyttet, hvorfor en sådan tilladelse ikke ville kunne opfylde kravene i retsplejelovens § 783, stk. 1, 2. pkt., om, at der bl.a. skal anføres de telefonnumre, lokaliteter og adressater, som indgribet angår. Det begærede indgreb fandtes derfor ikke at have hjemmel i retsplejeloven.

Den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 783, stk. 1, 2. pkt., blev som nævnt i pkt. 4.1.1. affattet ved lov nr. 227 af 6. juni 1985 om ændring af retsplejeloven (Telefonaflytning mv.), hvor der i retsplejeloven blev indsat et nyt kapitel 71 med regler om indgreb i meddelelseshemmeligheden.

Om baggrunden for bestemmelsen blev i de almindelige bemærkninger til lovforslaget anført følgende, jf. Folketingstidende 1984-85, tillæg A, spalte 2974:

»Med hensyn til *formen for rettens afgørelse* foreslås det i § 783, stk. 1, bl.a., at der ligesom i dag skal være tale om en kendelse, hvilket navnlig har den betydning, at rettens beslutning om indgrebets foretagelse skal begrundes, og § 783, stk. 1, foreskriver i den forbindelse, at retten skal anføre de konkrete omstændigheder i sagen, hvorpå det støttes, at betingelserne for indgrebet er opfyldt. Udvalgets udkast til § 783 i retsplejeloven indeholder herudover forskellige formkrav vedrørende tidsfrister, angivelse af de pågældende telefonnumre, lokaliteter m.v.«

Lovændringen var baseret på Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1023/1984 om indgreb i meddelelseshemmeligheden og anvendelse af agenter, jf. pkt. 4.1.1. ovenfor. I betænkningen side 73 anførte Strafferetsplejeudvalget følgende:

»Ved indgreb i meddelelseshemmeligheden foreslår udvalget yderligere, at indgrebet bliver specifiseret i kendelsen ved angivelse af »de telefonnumre, lokaliteter, adressater eller forsendelser, som indgrebet angår«, jfr. lovudkastets § 783, stk. 1. Herved sikres, at den bemyndigelse, som kendelsen giver politiet, får en præcis afgrænsning.«

I betænkningen omtales bl.a. en analyse vedrørende indgreb i meddelelseshemmeligheden i Hans Gammeltoft-Hansens afhandling »Straffeprocessuelle tvangsindgreb« fra 1981. Denne afhandling indeholdt forslag til nye lovbestemmelser om straffeprocessuelle tvangsindgreb, herunder bl.a. indgreb i meddelelseshemmeligheden. Forslaget til en ny bestemmelse om telefonaflytning (og anden aflytning) var formulere-

ret således, at der kunne foretages aflytning af telefon-samtaler »over for en person«, hvis de foreslåede mistankekrav og kriminalitetskrav var opfyldt, jf. Gammeltoft-Hansen, »Straffeprocessuelle tvangsindgreb«, 1981, side 306.

I bemærkningerne til forslaget til en ny bestemmelse om aflytning anførte Gammeltoft-Hansen bl.a., at ordene »... over for en person...« tilkendegiver, at alle telefonapparater, hvor der er tilstrækkelig anledning til at antage, at meddelelser gives til eller fra en mistænkt, er omfattet af den foreslåede bestemmelse, jf. side 314 i afhandlingen.

Som det fremgår af bestemmelsen i retsplejelovens § 783, stk. 1, 2. pkt., bygger den gældende ordning ikke på dette forslag, men derimod på et krav om anførelse af de enkelte telefonnumre i kendelsen.

Hvad angår spørgsmålet om, *hvilke personers telefoner* som vil kunne aflyttes, anførte Strafferetsplejeudvalget følgende i betænkning nr. 1023/1984, side 98 f:

»Endvidere foreslås kravet om sammenhængen mellem den mistænkte person og kommunikationen beskrevet således, at der skal være »bestemte grunde til at antage, at der på den pågældende måde gives meddelelser eller foretages forsendelser til eller fra en mistænkt«. Denne udformning giver adgang til at gribe ind i kommunikation, hvori en mistænkt direkte er part f.eks. som afsender eller modtager af et brev eller som deltager i en telefonsamtale eller anden samtale. Udformningen giver også mulighed for at gribe ind, hvis samtalen eller brevvekslingen føres mellem personer, der ikke er mistænkt, såfremt der er bestemte grunde til at antage, at de pågældende formidler meddelelser til eller fra en mistænkt og altså virker som budbringere for denne.

Det må i denne forbindelse erindres, at de gældende regler om telefonaflytning er indrettet således, at der gives politiet en generel tilladelse til at aflytte samtaler til og fra en bestemt telefon, når det må antages, at der over denne formidles samtaler til eller fra en mistænkt. Det er altså ikke nødvendigvis den mistænkte telefon, der aflyttes. F.eks. vil den mistænkte i narkotikasager undertiden befinde sig i udlandet. For at skaffe oplysning om tid og sted for hans hjemkomst – evt. i forbindelse med en narkotikaleverance – kan det være nødvendigt at aflytte telefoner hos ham nærtstående personer i Danmark. Det kan også undertiden være nødvendigt at aflytte offentlige telefoner, eventuelt telefonautomater, f.eks. i og omkring værtshuse, hvor der er mistanke om handel med narkotika.«